EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.2.2025
COM(2025) 44 final

2025/0025 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v zvezi s sklepom udeleženk sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa na sestankih udeleženk sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove iz Priloge III k Sporazumu OECD o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) v zvezi s spremembami sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove (v nadaljnjem besedilu: sektorski dogovor o zrakoplovih ali dogovor).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1 Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih in sektorski dogovor o zrakoplovih

Sporazum je prijateljski dogovor med Unijo, ZDA, Kanado, Japonsko, Korejo, Norveško, Švico, Avstralijo, Novo Zelandijo, Turčijo in Združenim kraljestvom (v nadaljnjem besedilu: udeleženke), kar zagotavlja okvir za pravilno uporabo uradno podprtih izvoznih kreditov. V praksi to pomeni vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev med udeleženkami (pri čemer konkurenca temelji na ceni in kakovosti izvoženega blaga in storitev in ne na zagotovljenih finančnih pogojih) ob hkratnih prizadevanjih za odpravo subvencij in izkrivljanj trgovine, povezanih z uradno podprtimi izvoznimi krediti. Sporazum je začel veljati aprila 1978 za nedoločen čas, in čeprav mu Sekretariat OECD zagotavlja upravno podporo, ni pravni akt OECD[1].

Nekatera pravila, določena v Sporazumu, so specifična za posamezne sektorje in podrobno opisana v sektorskih prilogah k Sporazumu (t. i. sektorskih dogovorih). Pri sektorskem dogovoru o zrakoplovih gre za samostojen sporazum za uradno podprte izvozne kredite v zvezi s civilnimi zrakoplovi. Deluje neodvisno od Sporazuma.

Sektorski dogovor o zrakoplovih upravljajo njegove udeleženke, in sicer Avstralija, Brazilija, Kanada, Evropska unija, Japonska, Koreja, Nova Zelandija, Norveška, Švica, Združeno kraljestvo in Združene države Amerike.

Dogovor se redno posodablja ob upoštevanju razvoja finančnega trga in politike, ki vpliva na zagotavljanje uradno podprtih izvoznih kreditov. Dogovor je bil prenesen v pravni red in je tako postal pravno zavezujoč v Uniji na podlagi Uredbe (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011[2]. Spremembe pogojev Sporazuma so vključene v pravo EU z delegiranimi akti v skladu s členom 2 navedene uredbe.

2.2 Udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih in sprejemanje odločitev

Unijo na sestankih udeleženk dogovora in v pisnih postopkih za sprejemanje odločitev udeleženk dogovora zastopa Evropska komisija. Odločitve o vseh spremembah Sporazuma se sprejemajo soglasno.

2.3 Predvideni akt udeleženk sektorskega dogovora o zrakoplovih

Čeprav se sektorski dogovor o zrakoplovih osredotoča na izvozne kredite, povezane z izvozom civilnih zrakoplovov, udeleženke v okviru dogovora zagotavljajo tudi podporo za transakcije, ki vključujejo zagotavljanje storitev vzdrževanja in drugih storitev ter izvoz

---

[1] Kot je opredeljeno v členu 5 Konvencije OECD.

[2] Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

rezervnih delov in kompletov motorjev. Vendar je praksa v okviru dogovora v preteklih letih pokazala dvoumnosti glede uporabe pravil za tovrstne transakcije. Zato je bilo predlagano, da se v dogovor vključijo posebni pogoji za pogodbe o vzdrževanju in storitvah ter rezervni deli in kompleti motorjev (v zvezi z zrakoplovi, zajetimi v dogovoru). Pravila bi zagotovila skladno uporabo in razlago pogojev sektorskega dogovora o zrakoplovih za te transakcije, kar bi prispevalo k enakopravnejšim konkurenčnim pogojem.

Natančneje, pravila bi:

- omogočila daljše roke odplačevanja za transakcije nad določeno pogodbeno vrednostjo;
- zmanjšala minimalno predplačilo s 30 % na 15 % pogodbene vrednosti izvoza ter
- prilagodila opredelitev začetnega datuma kredita (ki je zdaj osredotočena na trenutek, ko kupec prejme glavni zrakoplov, in ne na razsežnost storitev), da se zagotovi skladnost z roki dobave, ki se običajno upoštevajo v navedenih pogodbah.

Udeleženke sektorskega dogovora o zrakoplovih o dodajanju teh pravil razpravljajo od leta 2022, izid pa naj bi bil dosežen v prvem četrtletju 2025.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Predlagano stališče Unije bi bilo, da se podpre sprememba v besedilu sektorskega dogovora o zrakoplovih v zvezi s podporo pogodbam o vzdrževanju in storitvah, rezervnim delom in kompletom motorjev, povezanim z zrakoplovi, zajetimi v sektorskem dogovoru o zrakoplovih. Nova posebna pravila bi pomagala zagotoviti usklajeno uporabo sektorskega dogovora o zrakoplovih v zvezi s temi transakcijami in okrepila enake konkurenčne pogoje med udeleženkami dogovora.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1 Postopkovna pravna podlaga

4.1.1 Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[3].

4.1.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Predvideni akt lahko odločilno vpliva na vsebino zakonodaje EU, in sicer na Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES. Člen 1 navedene uredbe namreč določa, da „se smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum)

[3] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

uporabljajo v Uniji. Besedilo Sporazuma je priloženo tej uredbi.“. Člen 2 navedene uredbe pa navaja, da „Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 3 z namenom spreminjanja Priloge II, ki je potrebno zaradi sprememb smernic, o katerih se dogovorijo udeleženke Sporazuma.“. To vključuje spremembe prilog k Sporazumu, kot je sektorski dogovor o zrakoplovih.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2 Materialna pravna podlaga

4.2.1 Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče.

4.2.2 Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na izvozne kredite, ki spadajo na področje uporabe skupne trgovinske politike. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3 Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(4), prvi pododstavek, PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt udeleženk sektorskega dogovora o zrakoplovih spremenil Sporazum o uradno podprtih izvoznih kreditih, ki je Priloga II k Uredbi (EU) št. 1233/2011, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

2025/0025 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v zvezi s sklepom udeleženk sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Smernice iz Sporazuma o uradno podprtih izvoznih kreditih (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), vključno s tistimi iz sektorskega dogovora o izvoznih kreditih za civilne zrakoplove (sektorski dogovor o zrakoplovih) iz Priloge III k Sporazumu, so bile prenesene v pravni red in tako postale pravno zavezujoče v Uniji z Uredbo (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[4].

(2) Namen predvidenega sklepa o spremembi sektorskega dogovora o zrakoplovih je določiti posebna pravila, ki bodo zagotavljala pravno varnost in krepila enake konkurenčne pogoje med udeleženkami sektorskega dogovora o zrakoplovih v zvezi s podporo pogodbam o vzdrževanju in storitvah, rezervnim delom in kompletom motorjev, povezanim z zrakoplovi, zajetimi v sektorskem dogovoru o zrakoplovih.

(3) Primerno je določiti stališče, ki se v imenu Unije zastopa v zvezi s spremembami sektorskega dogovora o zrakoplovih, saj bo predvideni sklep udeleženk sektorskega dogovora o zrakoplovih zavezujoč za Unijo in bo v skladu s členom 2 Uredbe (EU) št. 1233/2011 lahko odločilno vplival na vsebino prava Unije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se zastopa v imenu Unije, je, da se podpre sklep udeleženk sektorskega dogovora o zrakoplovih v zvezi s spremembo sektorskega dogovora o zrakoplovih, katere cilj je določiti posebna pravila za podporo pogodbam o vzdrževanju in storitvah, izvozu rezervnih delov in kompletov motorjev v skladu s Prilogo k temu sklepu.

[4] Uredba (EU) št. 1233/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uporabi nekaterih smernic na področju uradno podprtih izvoznih kreditov in o razveljavitvi odločb Sveta 2001/76/ES in 2001/77/ES (UL L 326, 8.12.2011, str. 45).

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik